

ARVAMUS

ÜKS KÜSIMUS

Miks Türi vald ei osalenud Eesti Maatalimängudel?

URVE PÕLD
TSKL sporditöö spetsialist

Iga nelja aasta järel toimuvatel Maatalimängudel, on juhendijärgselt pandud suur osakaal noortele. Eriti, mis puudutab "talispordialasid" malet, kabet ja lauatennist. Me oleksime võinud osa võtta alagrupiturniiridest, paraku olid edasipääsuvõimalused võrdsed Kennedy mõrva lahendamisega. Treeninguid nendel aladel lihtsalt ei toimu ja säästueelarvet silmas pidades otsustasime loobuda. Küll aga esindasid maakonda meie orienteerujad. Samuti täiendasid mõned suusatajad naabervaldade ridu.

PRIA alustas loomakasvatustoetuste taotluste vastuvõttu

PRIA alustab loomakasvatustoetuste taotluste vastuvõttu tänavu mõned nädalad varem kui eelmistel aastatel. Taotluste vastuvõtt toimub 2.-20. märtsini ning toetuste määramise ni tahetakse jõuda hiljemalt maikuu lõpuks.

Sarnaselt möödunud aastaga saab taotleda viit toetust: ammlehma ja ute kasvatamise täiendav otsetoetus, nn tootmisest lahtiseotud ehk referentsaastal kindlaks tehtud ühikute alusel määratavad ute, veise loomühikute ning piima tootmiskvoodi põhised otsetoetused. Kaks esimest toetust on tootmise põhised ja neid makstakse loomade eest, kes on karjas taotlemise ajal olemas. Kolme viimatinimetatu puhul võetakse taotlusõiguse aluseks loomad või piimakvoot, mis on kindlaks tehtud varasemate aastate vastavate toetuste taotluste menetlemise käigus. PRIA otsetoetuste osakonna menetlusbüroo peaspetsialisti Jana Nurmetu sõnul on kõigi viie toetuse puhul taotlemistingimused sarnased eelmise aasta omadele, kuid seoses taotlusperioodi ettepoole toomisega on nihutatud ka taotlusaluste loomade kohustusliku pidamisperioodi kuupäeva – 2009.aastal on selleks 27. aprill. Täpsed taotlemisjuhised ja –vormid on saadaval PRIA maakondlikes teenindusbüroodes ja kodulehel www.pria.ee. Veebruarikuu viimasel nädalal jõuab ligi 5700 mulluse taotleja postkasti ka PRIA trükk, mis sisaldab kokkuvõtlikku taotlemisjuhust ja õpetust e-PRIA kasutamiseks. Võimaluse korral soovime taotluse täita ja esitada kliendiportaali e-PRIA vahendusel. e-PRIA asub aadressil <https://www.eesti.ee/epria/> ning vajalikud kasutusjuhendid asuvad samuti portaalis. e-PRIA kasutamine on võimalik ka teenindusbüroos - taotlusvooru alguseks paigaldame kõigisse maakondlikesse teenindusbüroodesse klientidele kasutamiseks arvuti, mille abil saab esitada e-taotlust kohapeal ning paluda selleks PRIA töötaja abi. „Taotluse elektrooniline esitamine on kindlasti mugavam ja kiirem kui paberite täitmine“ tõdes Nurmetu.

TR

Türi Vallavalitsus

Seoses aadressiandmete normaliseerimisega kavatakse Türi Vallavalitsus määrata Türi vallas Türi-Alliku külas kortermajade juurdepääsuna kasutatavale tänavale nimeks

Alliku tee.

Vastava korralduse eelnõuga saab tutvuda Türi Vallavalitsuse majandus- ja planeeringuosakonnas selle tööajal, asukohaga Kohtu tänav 2, Türi linn. Digitaalselt on eelnõu kättesaadav Türi valla veebilehel www.tyri.ee kataloogi "Ametlikud teated" alamkataloogis "eelnõud", "vallavalitsus".

Kokkuvõte ajutise hariduskomisjoni tööst

TOOMAS ŠADEIKO
Komisjoni esimees

28. jaanuaril toimunud istungil moodustas vallavolikogu 17liikmelise ajutise komisjoni, kelle ülesandeks on senitehtud uuringutest ja analüüsides lähitaval hinnata haridusliku situatsiooni tõhusust ja kvaliteeti vallas põhi- ja gümnaasiumihariduse osas. Hinnangu põhjal tuleb esitada konkreetset ettepanekud Türi valla arengukava haridust puudutava valdkondliku osa täiendamiseks ja muutmiseks. Komisjoni pädevuses on esmalt valla koolivõrgu uue mudeli koostamine lähtudes nii senistest traditsioonidest ja tulemuslikust tööst koolides, kui ka erinevates kooliastmetes õppijate arvu prognoosist lähemateks aastakümneteks aga ka põhimõtetest, mis toodud Riigikokku jõudnud uue Põhikooli ja gümnaasiumi seaduse eelnõus.

Edasi tuleb komisjonil määrata mudelisiseselt võimalikud õppesuunad ja õppijate valikuvõimalused, töötada välja kok-

kulepitud õppesuundade jaoks õppekavade ja õppekorralduse alused, kaardistada õppekavade tagamiseks vajalik pedagoogiline- ning tugipersonal. Aga samuti selgitada mudelipõhiselt vajadused õppemateriaalse baasi osas ning hinnata selle tagamise maksumust.

Moodustatud komisjoni nimeline koosseis on Türi Rahvalehes juba varem avaldatud, siinkohal vaid meenutuseks, et nende valla haridusasutuste poolt delegeeritud esindajate kõrval, kus korralduslikud muudatused on kõige tõenäolisemad, on komisjoni koosseisu arvatud ka vallavolikogu ja selle alatiste komisjonide ning vallavalitsuse esindajad. Samuti on komisjonis esindatud Järva maavalitsus.

Tänaseks on komisjon pidanud kaks töökoosolekut. Esimesel korral oli kõigil kohalolijail võimalus välja öelda oma arvamus prioriteetide kohta, millest peaks lähtuma valla haridusmu-

deli uuendamisel. Kõlama jäid seisukohad, mille kohaselt on esmatähtis tagada selleks eraldatavate vahenditega parimad võimalused laste arenguks ning kvaliteetse hariduse saamiseks kõigis valla koolides.

Tänu komisjoni liikmele Kaia Ivale osales esimesel koosolekul haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas. Ta andis kohalolijatele põhjaliku ülevaate Põhikooli ja gümnaasiumi seaduse eelnõust ning vastas ka arvukatele küsimustele. Minister tõi välja eelnõus sisalduvad põhimõtted erinevate õppetasete õppekavade, koolikohustuse täitmise tagamise, kooli turvalisuse tõstmise jms. osas. Nii nagu võis eeldada, tekitas kohalolijais aga kõige rohkem huvi ja küsimusi eelnõu see osa, mis käsitleb kavandatavaid muudatusi üldhariduskoolide võrgu optimeerimiseks. Ministri sõnul on selles osas läbivaks märksõnaks kvaliteedi tagamine, aga sellele lisaks alghariduse osas kodulähedus, põhihariduse osas kättesaadavus ning gümnaasiumi astmes valikuvõimalused ning efektiivsus. Toodu tagamiseks peab eelnõu koostajate arvates õppima jätkusuutliku põhikooli igas klassis vähemalt kümme õpilast ning põ-

hikoolist eraldatud gümnaasiumi töötama reeglina vähemalt kolme paralleelklassiga, kusjuures võimalikud erandid sätestab valitsus oma määrusega.

Hea sõnum kohalolijatele oli kindlasti see, et minister ei seadnud mingilgi moel kahtluse alla gümnaasiumihariduse võimaldamise jätkamist Türi ka peale kavandatavate reformide läbiviimist ning sellega seoses uute koolituslubade väljaandmist, mille toimumise tähtsaks on eelnõus kavandatud 2012/2013 õppeaasta algus. Samas sai komisjoni liikmetele ilmselt ka selgeks, et selle eelnõu valguses, arvestades nii õppijate arvu prognoosi kui ka rahaliste võimalustega, ei ole võimalik vallas senise haridusmudeliga jätkata.

Komisjoni teisel töökoosolekul toimuski elav arutelu uuendatud mudeli kujundamiseks. Vaagiti erinevate variantide plussid ja miinuseid, kusjuures põhiliselt olid kõne all võimalikud muudatused Kabala piirkonnas ning Türi linnas. Arutelu jätkub 16. märtsil, kui vaatluse alla võetakse ka võimalikud õppesuunad ning õpilastele valikuvõimaluste tagamine.

Eesti riigi pühad lehmad

Selle talve moesõna on „solidaarsus“, sest just solidaarsusest räägiti 2009. aasta riigieelarve hiigelkärpe tegemise ajal kõige rohkem. Õigekeelsussõnaraamat selgitab solidaarsuse tähendust nii: „...kaas-, ühismeelsus, huvide ühtsus. Teadlaste solidaarsus õpetajatega, teadlaste ja õpetajate solidaarsus.“

Eelarvekärbete tegijad põhjendasid oma otsuseid sellega, et erinevad inimesed peavad kõik millestki üksmeelselt loobuma, sest muidu on Eesti riigikassa halvemal juhul juba tänavuse aasta lõpuks tühi. Eelarvekärbete kritiseerijad heitsid kõige sagedamini ette just seda, et see või teine kärpe ei arvesta piisavalt huvide ühtsust.

Tagantjärele tarkusega võime tõdeda, et suuresti räägiti solidaarsusest õigustatult. Eelarvekärbete üle peeti ajakirjanduse vahendusel tuliseid arutelusid, aga erinevalt Lätist ja Leedust ei lõppenud need Eestis parlamendihoones akende sisselõppimise ja märulipolitsei tänavale toomisega. Enamus Eesti inimesi sai aru, et kui Euroopat on tabanud kõige rängem majanduskriis pärast teise maailmasõja lõppu, siis tuleb peaaegu kõigil millestki loobuda. Pensionärid said väiksema pensionitõusu ja õpetajad väikse-

ma palgatõusu, põllumeeste toetused vähenesid. Töötajad jäid ilma kolme esimese haiguspäeva hüvitamisest ning ettevõtjad said kohustuse maksta töötajatele kinni viis järgmist haiguspäeva. Enamuse riigilt palka saavate elualade esindajate palgad langevad ja töökohtade arv väheneb, isegi sõdurpoiste taskurahast tõmmati 7% maha.

Laulupidu = parteikassa

Kahjuks eksiti riigieelarve kulude koomale tõmbamisel solidaarsuspõhimõtte vastu rängalt erakondade rahastamise puhul, mida ei kärbitud ühegi krooni võrra. Niisamuti, nagu ei kärbitud laulupeo korraldamise kulusid.

Suurtest huvirühmadest pääsesid kulude koomaletõmbamisest ainult lastega pered ja puuetega inimesed. Seepärast naljatas üks minu kolleeg Riigikogus: „Parmparteid võrdsustasid erakonnad puuetega inimestega, kellele suunatud toetusi Eesti riik ei kärbi. Minu arvates ei kuulu erakonnad eelnevalt nimetatud riskirühma.“ Sotsiaaldemokraadid võitlesid kogu eelarvekärbete menetlemise aja selle eest, et üldine solidaarsus puudutaks ka erakondade rahastamist. IRL ja Reformiera-

kond keeldusid erakondade rahastamist vähendamast viidates kunagisele kõigi parlamendiparteide kokkuleppele, mille kohaselt erakonda rahastamine jääb 90 miljoni krooni suuruse summaga peale neljaks aastaks.

Kummalisel kombel toetas muidu valitsust igal võimalikul ja võimatul juhul eelarvekärbete pärast nuhelnud Keskerakond erakondade rahastamise küsimuses täielikult Reformierakonda ja IRL-i. Keskerakondlane Evelyn Sepp teatas Eesti Päevalehes: „Iga protsent põhiseaduslike institutsioonide rahastamise vähendamise suunas on tegelikult protsent juurde populismi kasvule ja nii-öelda demokraatia ohtude suurenemise suunas.“

Maksame raha tagasi

Nii uskumatu, kui see ka pole, aga erakondade rahastamise küsimus oli 8 miljardi krooni suuruse kärpepaketi kokkupanemisel kõige viimane põhimõtteline vaidluskoht. Valitsus lõi kärpepaketi lukku kolmapäeval, erakondade rahastamise üle vaieldi vihaselt veel esmaspäeval-teispäeval.

Siseminister Jüri Pihl tegi valitsuses ettepaneku vähendada erakondade rahastamist 7,5 miljoni krooni võrra, kuid parempar-

teid panid sellele veto. Teispäeval veenis partnereid Riigikogu fraktsioonidest tulutult rahandusminister Ivari Padar.

Kogu 8 miljardi krooni suuruse kärpe taustal on 7,5 miljoni krooni väike raha, aga sellel summal on suur märgiline tähendus. Sellest summast sõltub, kas erakonnad on solidaarsed ainult sõnades või ka tegudes.

Sotsiaaldemokraatide veendumuse kohaselt on erakondade rahastamisest püha lehma tegemine moraalitu ja solvab avalikkuse õiglustunnet. Seepärast peab sotsiaaldemokraatlik fraktsioon õigeks kanda tänavusest erakonnale riigieelarvest laekuvast toetusest 615 000 krooni ehk 8,3 protsenti riigieelarvesse tagasi. Loobudes 8,3 protsendi suurusest riigieelarvelisest toetusest näitame oma solidaarsust kõigi nende eluvaldkondadega, millele tehtavaid kulutusi eelarvekärbetega vähendati. Loodame, et ka teised parlamendiparteid mõtleavad hetke järele, ning kuigi tänavu toimuvad kaheid valimised - järgivad nad seda eeskujut ning käituvad oma valijatega solidaarselt.

HANNES RUMM
sotsiaaldemokraat, Riigikogu liige